

Test 'Istorgia dal rumantsch II'

- 1 Cun tge eveniment cumenza la perioda da 1250 – 1524 da l'istoria dal rumantsch?
Cun la mort da Friedrich II.
- 2 Pertge cumenza cun quest eveniment er ina nova etappa en l'istoria dal rumantsch?
(2 chavazzins)
Nagina administraziun centrala pli, svilup independent dals linguatgs regionalis.
- 3 Tge factor germanisant nov cumpara en questa perioda?
Ils Guaisers.
- 4 Tge consequenza ha quai gè geograficain per il rumantsch? (almain 1 chavazzin)
Germanisaziun da sur e sut en tshertas valladas / nagina Lia senza Tudestgs.
- 5 Tge gener da datas linguisticas pon ins utilisar per l'argumentaziun linguistica durant questa perioda? (2 chavazzins)
Ils num documentads, la repartiziun dialectala actuala.
- 6 Inditgai almain dus exempels da different gener utilisads per l'argumentaziun (senza detagls)
Champfer, Soladüra, casa – chasa, fo.
- 7 Tge territori dialectal rumantsch era il pli grond durant quella perioda e tge regions cumpigliava quel?
Grischun central: Engiadin'auta, Surmeir, Sutselva, Cuir, Vallada dal Rain.
- 8 Inditgai almain in exempel per ina novaziun comunabla en questas regions.
fo, vo; [kater], [igr].
- 9 Tge eveniments han servì per fixar l'entschatta e la fin da la perioda da 1524-1803?
*Constituziun dal Stadi da las Trais Lias
L'entrada dal chantun Grischun en la Svizra.*
- 10 Tge eveniments istorics impurtants èn succedids durant questa perioda? (almain 2, incl. il principal)
Refurmaziun, Scumbigls grischuns, Fin dal stadi da las Trais Lias.

- 11 Tge variantas linguisticas datti en Engiadin'auta en il 16avel tschientaner e tge repartiziun han quellas?
Ina varianta da Zuoz (Suot Funtauna Merla) ed ina da Samedan (Sur Funtauna Merla).
- 12 Tge variantas linguisticas datti en Surselva en il 17avel tschientaner e tge repartiziun geografica han quellas?
Ina varianta protestanta ed ina catolica; protestant mo Foppa.
- 13 Vi da tge segn grafic pon ins differenziar quellas il meglier?
<ch> vs. <tg>.
- 14 Tgenins dals emprims auturs renans e sursilvans pon ins attribuir ad ina tradiziun ortografica ladina?
Bonifaci e Gabriel.
- 15 Tge idioms han anc fatg in svilup considerabel davent dals emprims texts fin ozendi? –
vallader e sursilvan (catolic).
- 16 Tge datti anc sper ils text publitgads durant il 18avel tschientaner?
Texts che vegnivan dads vinavant en manuscrit, dramas.
- 17 Cun tge gener da texts è vegnì mussà da leger durant quel temp?
En emprima lingia cun catechissem, tut il pli anc cun ABC's.
- 18 Cura è il rumantsch daventà linguatg administrativ uffizial per l'emprima giada? (onn u decenni)
1794.
- 19 Tge consequenza ha quai gì per il diever dal rumantsch.
Fin la fin dal Stadi da las Trais Lias è vegnì publitgà bler dapli texts en rumantsch, cunzunt decrets statals.